

Istorijos vadovėlis 9 klasei lenkų kalba „CZAS 9. Podręcznik historii dla klasy 9. CZĘŚĆ II“ (II dalis). Autoriai: Ignas Kapleris, Anželika Laužikienė, Antanas Meištas, Karolis Mickevičius, Robertas Ramanauskas, Živilė Tamkutonytė-Mikailienė.

Leidykla Briedis (2023 m.).

VERTINIMAS

Remiantis 2022 m. patvirtinta istorijos bendrąja programa, kuri „apibrėžia istorijos dalyko paskirtį, ugdymo tikslą ir uždavinius, dalyku ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimo raidą, dalyko mokymo(si) turinį, pasiekimų lygių požymius ir mokinių pasiekimų vertinimą. Parengtas atnaujintas vadovėlis pačiu laiku kaip pagalbinė priemonė mokytojams dirbant su mokiniais, siekiant įgyvendinti istorijos dalyko paskirtį. Istorijos vadovėlio ypatumai, kurie chronologiškai nuosekliai atskleidžia Europos ir pasaulio istorijos klausimus:

- aiški struktūra: trys skyriai (V-VII), skyriaus santrauka, istorija aktyviai, tiriamasis darbas ir žinių patikrinimas „Žinau, moku, galiu“;
- „istorija aktyviai“ (10 temų) skirta praktinei veiklai išbandyti;
- skyriaus santrauka skirta išėitai medžiagai pasikartoti ir pagilinti žinias;
- „praeitis dabartyje“ padės mokiniui suvokti istorijos praeities aktualumą dabartyje;
- „Žinau, moku, galiu“ pateikiamos užduotys istorinėms asmenybėms, sąvokoms apibūdinti, orientuotis istorinėje erdvėje ir laike. Atskiros užduotys skirtos istorijos šaltiniams nagrinėti, istorijos įvykiams vertinti, mokinių kūrybiškumui ugdyti;
- įsivertinimas skirtas mokiniui patikrinti, kaip jis įsisavino tam tikras žinias ir kompetencijas.
- kiekviena tema pradedama pavadinimu, trumpu įvadu ir keliais klausimais;
- tekstas aiškus, suprantamas, chronologinis, padedantis mokiniui įsigilinti ir išmokti konkrečią temą;
- tekste paryškintos svarbiausios datos, istorinės asmenybės ir sąvokos, kurias mokinys privalo žinoti;
- pagrindinis temos tekstas suskaidytas į kelias potemes, padeda dar giliau suvokti temą;
- temos teksto suvokimą papildo iliustracijos, schemos, lentelės, žemėlapiai su klausimais;
- laiko juosta padeda orientuotis istoriniame laike;
- tekste pateikiamos paryškintos svarbiausios asmenybės ir jų biografija;
- tekste pateikiamos paryškintos sąvokos paaiškinimas;

- rašytinis šaltinis – pateikiami istorijos šaltiniai arba tekstų ištraukos padės mokiniui pažinti istoriją iš pirminių šaltinių;
- istorija iš arčiau – istorijos įdomybė, išplečianti temos medžiagą ir skatinanti mokinius domėtis istorija;
- temos pabaigoje užduotys suskirstytos į paprastą, vidutinio sunkumo, sudėtingą, skirtą darbui poromis ar grupėmis;
- kiekvienas skyrius pabaigiamas – „Žinau, moku, galiu“, kuriame pateikiamos užduotys istorinėms asmenybėms, sąvokoms apibūdinti, orientuotis istorinėje erdvėje ir laike. Atskiros užduotys skirtos istorijos šaltiniams nagrinėti, istorijos įvykiams vertinti, mokinių kūrybiškumui ugdyti, refleksijai – pasitikrink, dabar tu gali.

Vadovėlio autoriams dėl „CZAS 9. Podręcznik historii dla klasy 9. CZEŚĆ II“ teiktos šios pastabos:

Psl. 12. Šaltinis. Londonas pramonės perversmo laikais.Jo gyventojų skaičius išaugo nuo 1 mln. 1801 m. iki 6,2 mln. Nenurodyti metai, gal praleista?

Psl. 19. Laiko juosta. XIX a. pab.- XX a. pr. daug (ar gerai?), siūlau daugelyje Vakarų Europos šalių priimami socialiniai įstatymai

Psl. 20 Roza Liuksemburg (1870–1919) – Vokietijos ir Lenkijos socialdemokratų veikėja.?

Psl. 21 3. Išnagrinėk (3 , 9 , 11). a) Ką kūriniais norėjo pasakyti jų autoriai?

b) Kuriai politinei ideologijai (ai?), tavo manymu, jie atstovauja?

Psl. 29 Emelina Penkherst (1858–1928) – Didžiosios Britanijos politinė veikėja, kovotoja už moterų teises.

Psl. 35. PRAEITIS DABARTYJE. KĄ PAVELDĖJOME? Aštuonių valandų darbo diena, uždraustas vaikų darbas, savaitgaliai, pensijos ir įvairios socialinės garantijos, mokytojų (siūlau pakeisti į darbuotojų) teises ginančios profesinės sąjungos yra XIX a. darbininkų judėjimų laimėjimai.

Psl. 57. Žuvusiųjų šiame kare simboliu tapo raudonos aguonos, dygusios buvusių kautynių laukuose bei vaizdžiai apdainuotos kare dalyvavusio medicinos karininko eilėse (gražu, bet ar ne perteklius?)

Psl. 57. 3. Palygink 52 p. 7 ir 56 p.!!!(teisingas psl. 57) 7. Kokių permainų Pirmojo pasaulinio karo frontuose įvyko?

Psl. 61. 5. Remkis 2 (neradau kur yra 2)!!!!, 10 ir patvirtink arba paneik teiginį, jog bolševikai savaip interpretavo K. Markso teoriją.

Psl. 62. Keturiolika Vilsono taikos punktų Vokietijos imperijos valdžiai – ar reikalingas šis tekstas prie nuotraukos?

Psl. 63. Laiko juosta. 1919 m. liepos 28 d. (ar ne birželis?) Versalio taika.

Psl. 63. 5. Šaltinis. Siūlau išversti iš kur paimti šaltiniai (ypač rusiškas).

Psl. 65. 10. Žemėlapis. Nerandu žemėlapių legendoje antro ženklo?

Psl. 95. Laiko juosta. Vokietijos imperija pašalina lietuvių kalbą? iš viešojo gyvenimo

Psl. 99. Laiko juosta. 1906–1909 m. Kūrybingiausias M. K.! Čiurlionio gyvenimo laikotarpis

Psl. 103 Šaltinis 6. Nesvarbu, kaip karas baigsis, lietuviai nebenori būti vergais? ir nesutiks, kad rusai ar vokiečiai juos laikytų vergijoje.

Psl. 113 Lietuvos bajoras atkūręs Lenkiją. Bezdonių (dab. Vilniaus raj.).....? (ar nėra praleistas žodis) drauge su žmona ir bendražygiai įvykdė vieną didžiausių to meto ginkluotų traukinių apiplėšimą.... Pirmojo pasaulinio karo metasi

Apibendrinant galima teigti, kad Istorijos vadovėlis „CZAS 9. Podręcznik historii dla klasy 9. CZĘŚĆ II“ pilnai atitinka bendruosius ir specialiuosius vadovėlių reikalavimus.

(Parušas)

(Vardas, pavardė)